

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Roberto Bellarmini Politani, Societatis Iesu, S. R. E.
Cardinalis, Institutiones linguæ Hebraicæ**

Bellarmino, Roberto Francesco Romolo <Heiliger>

[Genf], 1619

De accentibus. 6.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-69647](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-69647)

contentum in camets dictionis 77.

2 Præter hæc puncta jam explicata, quacumque alia lineolæ, notulæ, apices, quacumque forma, vel situ occurrant, accentus habendi sunt, excepto signo, vel circulo כתיב, id est scriptiois, de quo in capite sequenti, appendice secunda.

CAPVT VJ

De Accentibus.

Accētus Hebræis triplex est, Rhetoricus, Grammaticus, Musicus: Rhetoricus retinet syllabam, vel coniungit cum alia, ornatus gratia: Grammaticus attollit syllabam, vt accentus acutus Græcorum, & præterea distinguit orationem, vt apud Latinos puncta & virgulæ: Musicus designat tonum, quo syllaba cani debet.

Accentus
RhetoricusAccentus
GrammaticusAccentus
Musicus.

2 Porro Rhetorici accentus quatuor sunt. Primus dicitur Metheg, id est, frenum, cuius officium est retine-

re syllabam quem afficit, ne lingua, nimis celeriter pronunciando, hæreat, & scribitur sub litera hoc mo-

Mazze. do, ך. Secundus dicitur Mazze, cujus idem est officium, & scribitur supra literam hoc modo. ם Tertius

Gahaja. dicitur Gahaja, & est retinaculum solum puncti sceua, quum methagh & mazze aliis punctis adiungantur: scribitur autem sic, ך. Quartus dicitur

Maccaph Maccaph, cuius officium est conjungere unam dictionem cum alia, ut instar unius vocis pronuncientur, & scribitur inter duas dictiones hoc modo, ך-לוי col goi, *omnis gens.*

Grammatici
accentus sunt
81.

3 Grammatici accentus numerantur triginta & unus, nimirum viginti reges, & undecim ministri, qui omnes acuunt syllabam quam afficiunt, & præterea distinguunt orationem: quamquam, quod attinet ad distinctionem, ex tanto numero, solum quatuor sunt propriè Gram-

mat

matici: reliqui enim magis Musica,
quàm Grammaticæ deseruiunt.

4 Primus dicitur Soph pasuk siue
Siluc, cuius officium est acuere syl-
labam, & distinguere priodos: scri-
bitur autem sub litera hoc modo, א,
ita vt figura non distinguatur à Me-
theg. Facile tamen vnum ab alio in-
ternosces, si animaduertas è duobus
accentibus in eadem dictione posi-
tis, priorem esse Rhetoricum, poste-
riorem Grammaticum: vel si vnus
tantum sit, eum necessariò esse Grã-
maticum: nulla enim est dictio sine
accentu Grammatico, nisi ea quæ
per maccaph cum alia jungitur.

5 Secundus est Athnac, qui, præ-
terquàm quòd syllabam attollit mo-
re aliorum, distinguit medias perio-
dos, seu membra orationis, & hoc
modo sub litera pingitur, א: hunc ta-
men vsum non semper habet in li-
bro Iob, Psalterio, & Prouerbiis.

Quatuor p-
prie sūt ac-
centus Grã-
matici.
Soph pas-
such.

Nota.

Grãmaticus
accētusquā
do abelt à
dictione.
Athnach.

6 Tertius est Zakeph caton, qui & syllabam acuit, vt cæteri, & incisa distinguit: scribitur vt Sceua, sed hoc modo supra literam notatur, כּ.

7 Quartus est Reuia, qui minimis distinctionibus seruit, & hoc modo supra literam scribitur in medio, כּ, vel ad latus dextrum כּ, vt differat à puncto cholem. Cæterorum nomina, & figuras, quamuis ij negligi potuissent, hîc breuiter subjiciemus, ne quid vel à curiosis desideretur.

Accentus Regij.

לְגַרְמַח	כּ	11	סוּף פֶּסוּק	כּ	1
נָרַשׁ	כּ	12	אֶתְנַח	כּ	2
נָרְשׁוּם	כּ	13	זַקַף קָטוֹן	כּ	3
יִתִּיב	כּ	14	זַקַף גְּדוֹל	כּ	4
זֶרְקָא	כּ	15	רְכִיב	כּ	5
פֹּר גְּדוֹל	כּ	16	תְּכִיר	כּ	6
פֹּר קָטוֹן	כּ	17	טְרוּחַ	כּ	7
קֶרְנֵי פֶרַח	כּ	18	סְנוּלָא	כּ	8
שְׁלֶשֶׁת	כּ	19	פֶּשְׁטָא	כּ	9
תְּלוּשָׁא גְדוֹלָח	כּ	20	פֶּסֶק	כּ	10

Accen-

Accentus ministri.

6 ב מִירְכָא פְּשׁוּטָה	
7 ב מִירְכָא כְּפֹלָה	1 ב מוֹנַח
8 ב קְרֵמָה	2 ב עֲלוּי
9 ב תְּרֵמָה	3 ב מְכַרְבֵּל
10 ב דְּרֵמָה	4 ב מְהַפֵּךְ
11 ב יְרַח בֵּן יוֹמוֹ	5 ב מְאִילָה

Appendix prima.

Quod autem ad sedem attinet accentuum, hæc regule tradi possunt. Accentus grammaticus in penultima syllaba collocatur.

Accētuum
sedes.

1 Primum quidem in omnibus nominibus, & verbis, quæ habent segol in vltima, vt בְּגֵד beged, vestis קֹדֶשׁ kodesc, sanctitas, סֵפֶר sepher, liber, מוֹת maueth, mors, לֶכֶת lecheth, ambulare: & idem dicendum est de iis, quæ habent patach in vltima loco segol, quando nimirum vltima, vel penultima est ח, vel ע, vt דַּעַת danghath, scientia, פֶּסַח pesach, Pascha. Hæc tamen regula locum non habet, quando vltima thematis est ה: dicimus enim

מֹשֶׁה Mosce, Moses, בֹּנֵה bone, ædificans, nisi forte sequatur dictio monosyllaba, aut millel.

2 Deinde verò in omnibus nominibus, quæ habent camets, vel patach, ante jod mobile, ut מִצְרַיִם mitfraim, Ægyptus, בַּיִת baith, domus: ad quam regulam pertinent omnia dualia.

3 In iis nominibus, quæ desinunt in jod precedente chiric, si punctum penultimum fuerit cholem, vel segol, ut קֹשִׁי kosci, duritia, חֹלִי choli, infirmitas, שְׂבִי scievi, captiuitas.

4 In iis, quæ terminantur in sciurec precedente ה, ut בְּהוּ bohu, vacuitas, רוּחַ rohu, desolatio, פְּקַדָּהוּ pekadah, visitauit eum.

5 In præteriti secunda persona singularis numeri, masculini generis, et prima persona communis generis, utriusque numeri, ut לָמַדְתָּ lamadta, didicisti, לָמַדְתִּי lamadti, didici, לָמַדְנוּ lamadnu, didicimus: nisi forte adsit vau versuum: tunc enim

enim aliquādo accentus ponitur in vltima.

6 In prateriti tertia persona plurali, quando propter pausam vertitur sceua in punctum longum, vt למדו lamadu, didicerunt, pro למדו lamedu, חפצו chaphetsu, voluerūt, pro חפצו chaphetsu. יכלו jacolu, potuerunt, pro יכלו jacelu. Idem dicendum est de tertia singulari fœminini generis, vt למדה lameda, didicit, pro למדה lameda.

7 In prateriti tertia plurali, & tertia singulari fœminini generis, verborum quiescentium, vel duplicantium Nghajin, vt בנו banu, intellexerunt, בנה bana, intellexit, סבו sabbu, circuiuerunt, סבה sabba, circuiuit.

8 In tertia prateriti, quando sequitur dictio monosyllaba, vel alia habens accentum in prima syllaba, vt בנה עיר bana nghir, ædificauit ciuitatem, קרא לילה kara lajela, vocauit noctem. Idem seruatur in participiis verborum quiescentium lamed he, vt בנה עיר bone nghir,

C 5 ædific

ædificans ciuitatem.

9 In secunda plurali generis fœminini imperatiui, & secunda ac tertia plurali generis fœminini futuri, vt למֹדְנָה lemodna, discite, תִּלְמֹדְנָה tilmodna, discetis, vel discent.

10 In cōiugatione Hiphil, in tertia plurali, & tertia singulari fœminini generis, vt הִפְקִידוּ hiphkidu, præfecerunt, הִפְקִידָה hiphkida, præfecit.

In reliquis omnibus tum nominibus, tum verbis accentus grammaticus collocatur in vltima. Porro vocabulum huiusmodi quod habeat accentum in vltima, vbi ferè sepius reperitur, vocari solet à Grammaticis *Milra*: quod auteem in penultima, dicitur *Millel*. Nulla tamen est vox, quæ grammatico siue acuto accentu careat, vt supra dictum est, nisi quæ per *Maccaph* cum sequenti voce coniungitur.

Appendix secunda.

De Circulo o,

Circulus hic o vocabulis interdum imposit

positus, aliam diuersam lectionem indicat. Quæ quidem lectio in plerisque Bibliorum exemplaribus in margine adscribitur, cum subjecta litera ק, id est קרי keri, lectio, nam ita vox illa ad marginem appellatur. Quæ autem est in ipso contextu cum hoc circulo ס, vocatur כתיב cethiv, scriptio, quòd scilicet ita ibi scripta quidem sit ea vox, non tamen ita legenda. Verum tamen keri, hoc est vox in margine apposita, pronuncianda iis punctis, quæ puncta habet cethiv, hoc est vox textus. Exempli gratia, Gen. 24. ver. 16, cethiv in textu est והנער והנערה vehannanghara: in margine verò keri והנערה והנערה vehannanghara. Ergo ad hoc ex illo cethiv transferenda sunt puncta, ut legatur והנערה והנערה vehannanghara, & puella. Hæc autem lectionum varietas adnotata est à Rabbiniis in מסרה mesara, vel מסרה masoreth. Ita enim ab ipsis huiusmodi Observationum libri dicuntur.

Appendix

Appendix tertia.

De usu accentuum extra Biblia.

Multiplices illæ accentuum figurae in sacris libris duntaxat reperiuntur, sine quibus, praesertim distinguendis, nullam scripturam Hebraei recipiendam putant: tamen si rationem collocationis, aut ordinis, quem in illis cernimus, se propter peccata ignorare fateantur.

Ceterum in aliis Hebraeorum scriptis, epistolis, libris, qui hisce characteribus proprie Hebraicis constant (sive à Christianis, sive à Iudæis edantur) unum ex his quatuor subiectis modis ferè observari videmus.

Primus modus

Nuda tantum consonantium figurae ponuntur: praetermissisq; omnino non tantum accentibus omnibus, sed etiam punctis sive vocalibus: additis duntaxat duobus crassioribus punctis ad periodam, sive comprehensionem.

אֵל רַחוּם הַחַמִּידְנִי בַחֲמַד אֵשֶׁר יֵשֶׁר

כַּי

בעיניך כחכמה דרוש אמת ידוע נתם מלות
לתהלה ולכבוד שמך:

*El rachum hachamideni bachamad
eth ascier jasciar benghenecha bechochma
darosc beemeth jadoang betom milloth
lathehilla ulcavod sciemecha.*

Concede mihi, misericors Deus,
quæ tibi placita sunt ardentè con-
cupiscere, prudenter inuestigare, ve-
raciter agnoscere, perfectè adimple-
re, ad laudem & gloriam nominis
tui.

*Porro puncta illa crassiora sæpè etiam
omittuntur.*

Secundus modus.

*Retinentur omnia puncta vocalia: in-
terdum etiam seruilia, vt daghes, & in
ש, &c. omisus tamen omnibus omnino ac-
centibus, præter illa duo puncta in extrema
periodo, hoc modo:*

שְׁלֹשָׁה פְּנִים בְּשֵׁלוֹשׁ הַקְּדוֹשׁ אֵב בְּנִוְרוֹת
הַקְּדוֹשׁ וְאֱלֹהִים אֶחָד:

Scieloscia panim bescialusc hakqadosc

av ben veruach hakkodesc veloim echad.

Tres personæ sunt in sancta Trinitate, Pater, Filius, & Spiritus sanctus, sed Deus vnus.

Tertius modus.

Usurpantur omnia puncta vocalia, seruilia, &c. & in singulis dictionibus accentus grammaticus in sua syllaba, quam ex regulis sibi vindicat, notatur perpendiculari lineola.

שְׁלוֹם לְךָ מַלְכָּה אֵם חֶסֶד חַיִּים מְתוּק

וְחִקוּתָנוּ שְׁלוֹם אֱלֹהֵינוּ:

Scialom lac malca, em, chesed, chajim, mathok, vaicvathenu, scialom elaic.

Salve regina, mater, misericordiæ, vita, dulcedo, & spes nostra salve.

Quartus modus.

Similis tertio, nisi quòd illam lineolam perpendiculararem non vbique seruet: sed suis in locis, ad orationem distinguendam soph pasuk, atnach, zakeph caton: præterea metheg rhetoricum adhibeat, & mac-caph.

נפשוֹת הקדושים שמחות בשמים אשר
 רדפו את עקבוֹ משיח וכר יצקו דמם באהבתו
 ועלו עִם משיח בלוי סוף:

*Nephascioth hakkedoscim sciemechoth
 basciamaim ascier radephu eth nghikve
 masciach. vechi jatsku daman beahava-
 tho, lachen janghlezu nhim masciach belisoph.*

Gaudent in cælis animæ Sancto-
 rum, qui Christi vestigia sunt sequu-
 ti: & quia pro ejus amore sanguinem
 suum fuderunt, ideo cum Christo
 exultant sine fine.

*Ceteri modi ad hos facile reuocabun-
 tur. Porro ex his quatuor, quo quisque est
 ordine superior, eo etiam lectionem diffici-
 liorem reddit. Quare postremus potissi-
 mum, aut certè tertius videtur vsurpan-
 dus, præsertim si scribatur ijs, qui
 non sint hujus lingue
 peritissimi.*

PARS